

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
& ΥΔΑΤΩΝ**

**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΩΝ
& ΔΑΣΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ & ΥΠΟΔΟΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΔΑΣΟΛΟΓΙΟΥ,
ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ & ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ**

Ταχ. Δ/ση : Τέρμα Αλκμάνος, 11528 Αθήνα
Πληροφορίες : Μ. Βλάχου
Τηλέφωνο : 2131512109
Δ/ση ηλ. ταχυδρομείου: m.vlachou@prv.ypeka.gr

**ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων**

ΚΟΙΝ: 1. Γραφείο Γεν. Δ/ντού Δασών
& Δασικού Περιβάλλοντος
2. Δ/ση Προστασίας Δασών

ΘΕΜΑ: Αναφορά 2063/24.03.2021.

Για την απάντηση της εν θέματι αναφοράς, ενημερώνουμε ότι:

Ο δασικός χάρτης αποτελεί κτηματογραφικό διάγραμμα, που απεικονίζει τις εκτάσεις στις οποίες εφαρμόζονται οι διατάξεις της δασικής νομοθεσίας.

Η κατάρτιση – κύρωση των δασικών χαρτών πραγματοποιείται βάσει των ίδιων κανονιστικών πράξεων (Π.Δ. 32/2016) και τεχνικών προϋποθέσεων (διαγράμματα) με τις πράξεις χαρακτηρισμού του αρθ. 14 ν. 998/79, βασιζόμενες στους νόμους του κράτους και τους κανόνες της τεχνικής και της επιστήμης, καθώς σύμφωνα με την παρ. 1 αρθ. 13 ν. 3889/2010 όπως ισχύει, ο δασικός χάρτης οφείλει να αποτυπώσει, ως υπαγόμενες στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας, όλες τις περιοχές των παρ. 1-5 αρθ. 3 ν. 998/79 όπως ακριβώς και η πράξη χαρακτηρισμού. Ως Δ απεικονίζονται όλα τα δασικά οικοσυστήματα των παρ. 1,2,3 και 4 και ως Χ αυτά της παρ. 5 του αρθ. 3 ν. 998/1979.

Το ιδιοκτησιακό καθεστώς μιας έκτασης δεν επηρεάζει την καταγραφή του χαρακτήρα ως δάσους, δασικής ή χορτολιβαδικής στο δασικό χάρτη, ούτε την προστασία που οφείλεται οι εκτάσεις αυτές να απολαμβάνουν. Για το λόγο αυτό στο άρθρο 1 ν. 998/1979 αναφέρεται ρητά ότι για την θεσμοθέτηση των μέτρων προστασίας εν γένει δασικών εκτάσεων έχουν ληφθεί υπόψη το ιδιαίτερο νομικό καθεστώς που διέπει την ιδιοκτησία και την εκμετάλλευση αυτών, όπως και ο προσδιορισμός κατά περίπτωση των όρων και προϋποθέσεων υπό τις οποίες οι προστατευτέες εκτάσεις μπορεί στο πλαίσιο της βιώσιμης ανάπτυξης να μεταβάλουν την κατά προορισμό χρήση τους ή να εξυπηρετούν και άλλες χρήσεις, για λόγους επιβαλλόμενους από το δημόσιο συμφέρον.

Ο ορισμός του δάσους, ο οποίος λαμβάνεται υπόψη για την κατάρτιση του δασικού χάρτη, έχει συμπεριληφθεί ως ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 24 του Συντάγματος. Προηγούμενη προσπάθεια τροποποίησης του ορισμού των δασών και δασικών εκτάσεων, κρίθηκε ως ανίσχυρη, με τις 32, 33 και 34/2013 αποφάσεις του ΣτΕ, με το σκεπτικό ότι «είναι αδιάφορο το είδος ή τα είδη των άγριων ξυλωδών φυτών δηλαδή αν είναι δασοπονικά ή μη». Το θέμα των χορτολιβαδικών εκτάσεων ρυθμίστηκε με το Π.Δ. 32/2016 και την 8/22-4-2019 του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών «Έκδοση γνωμοδότησης για τον εννοιολογικό χαρακτηρισμό και προσδιορισμό των εκτάσεων εκείνων που εμπίπτουν στις διατάξεις της παρ. 5α του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 (Α', 289) και καλύπτονται μόνο από φρυγανική βλάστηση, κατά την έννοια των διατάξεων των παρ. 1,2,3,4 και 5α του άρθρου 3 του Ν. 998/1979 (Α', 289), όπως έχουν

τροποποιηθεί και ισχύουν και εξειδικεύονται σε αυτές των άρθρων 2, 3 και 5 του ΠΔ 32/2016 (Α',46)... », η οποία έγινε αποδεκτή με την 182363/2395/13.05.2019 απόφαση Αν. Υπουργού Π.Ε.Ν. με θέμα «Αποδοχή Γνωμοδότησης του Τεχνικού Συμβουλίου Δασών» (ΑΔΑ: ΩΚΘΓ4653Π8-ΗΘΑ).

Σχετικά με την έγερση ή μη μαχητού τεκμηρίου κυριότητας εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου επί δασικού και χορτολιβαδικού χαρακτήρα εκτάσεων, αυτό αποτελεί διάταξη αφορούσα την κτηματογράφηση των ιδιοκτησιών και ενεργοποιούμενη κατά την κρίση και την αναγνώριση του δικαιώματος των ιδιωτών, είτε διοικητικά είτε δικαστικά. Ο δασικός χάρτης δεν αποτελεί πράξη διοικητικής αναγνώρισης ιδιωτικών δικαιωμάτων και καταγράφει (από ιδιοκτησιακής απόψεως) εκτάσεις που αποδεδειγμένα υπάγονται στο αρθ. 10 ν. 3208/2003 και αυτό διότι στις περιπτώσεις της παρ. 5 αρθ. 3 ν. 998/1979 τροποποιείται το περιεχόμενό του.

Για τη γενική δε αρχή της παρ. 1 αρθ. 62 Ν. 998/79 που δεν λαμβάνεται υπόψη στις περιφέρειες του δευτέρου εδαφίου της ως άνω παραγράφου έχει ήδη κριθεί ότι «Αντίθετα, όταν πρόκειται για δάση και δασικές εκτάσεις που ευρίσκονται σε περιοχές που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του ως άνω τεκμηρίου, μόνη η διοικητική πράξη του χαρακτηρισμού ή της διαπίστωσης του χαρακτήρα της εκτάσεως δεν αρκεί για την εγγραφή δικαιώματος κυριότητας του Δημοσίου, χωρίς την επίκληση και απόδειξη της κτήσεώς του με συγκεκριμένα αποδεικτικά στοιχεία. (ΣΤΕ 805/2016)».

Σε ότι αφορά στο θεματικό περιεχόμενο του δασικού χάρτη (χαρακτηρισμός έκτασης) και την επί της ουσίας κρίση του ειδικώς κατεστημένου οργάνου (Δ/ση Δασών), λόγω των σοβαρών συνεπειών της κύρωσης του δασικού χάρτη, ο νομοθέτης προέβλεψε διάστημα 105 ημερών για την υποβολή αντιρρήσεων. Επίσης θεσμοθετήθηκε η διαδικασία διόρθωσης πρόδηλου σφάλματος, με την 153394/919/12-04-2017 Υ. Α. (ΦΕΚ 1366Β'), με την οποία δίνεται η δυνατότητα υπόδειξης στη Διοίκηση για διόρθωση πρόδηλων λαθών, που εντόπισε η ίδια η διοίκηση ή επισημάνθηκαν από τους πολίτες τα οποία εξετάζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του αρθ. 17 ν. 3889/2010.

Η ανάρτηση του δασικού χάρτη και ο χρόνος υποβολής αντιρρήσεων, αποτελούν το διάστημα ενημέρωσης και διαβούλευσης επί του περιεχομένου του.

Για το έργο λοιπόν της κύρωσης των δασικών χαρτών, δημιουργήθηκε θεσμικό πλαίσιο που έλαβε υπόψη το Σύνταγμα, τους νόμους του κράτους και το κοινοτικό δίκαιο για την προστασία του περιβάλλοντος, την ενημέρωση των πολιτών, τη συμμετοχή τους στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη, αλλά και τους διαθέσιμους οικονομικούς πόρους και τις δαπάνες που ήδη είχαν πραγματοποιηθεί για την κατάρτιση των δασικών χαρτών, καθώς και το στελεχιακό δυναμικό της διοίκησης.

Τον Ιούλιο 2020 εκδόθηκε πρόσκληση από όλες τις Δ/σεις Δασών για την υποβολή των δικαιολογητικών των άρθρων 1 και 2 της ΥΠΕΝ/ΔΠΔ/ 64663/2956 /3-7-2020 ΦΕΚ 2773/Β, όπως παρατάθηκε με την ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/78681/2221/12-8-2020 (ΦΕΚ 3462/Β). Τα αιτήματα που υποβλήθηκαν, αξιολογήθηκαν από τις Δ/σεις Δασών για την αναμόρφωση του καταρτισμένου δασικού χάρτη ενώ όσα δεν συνοδεύονταν από όλα τα απαραίτητα δικαιολογητικά, δόθηκε η οδηγία να προωθηθούν ως ατελώς αντιρρήσεις, της παρούσας ανάρτησης, από την Δ/ση Δασών με ανάλογη εισήγηση, στις ΕΠ.Ε.Α με την ΥΠΕΝ/ΔΔΕΥ/3295/104/14-1-2021 (ΑΔΑ:ΩΥΔΓ4653Π8-ΛΕΓ) εγκύκλιο.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

Σ. ΤΣΙΛΙΚΟΥΝΑΣ